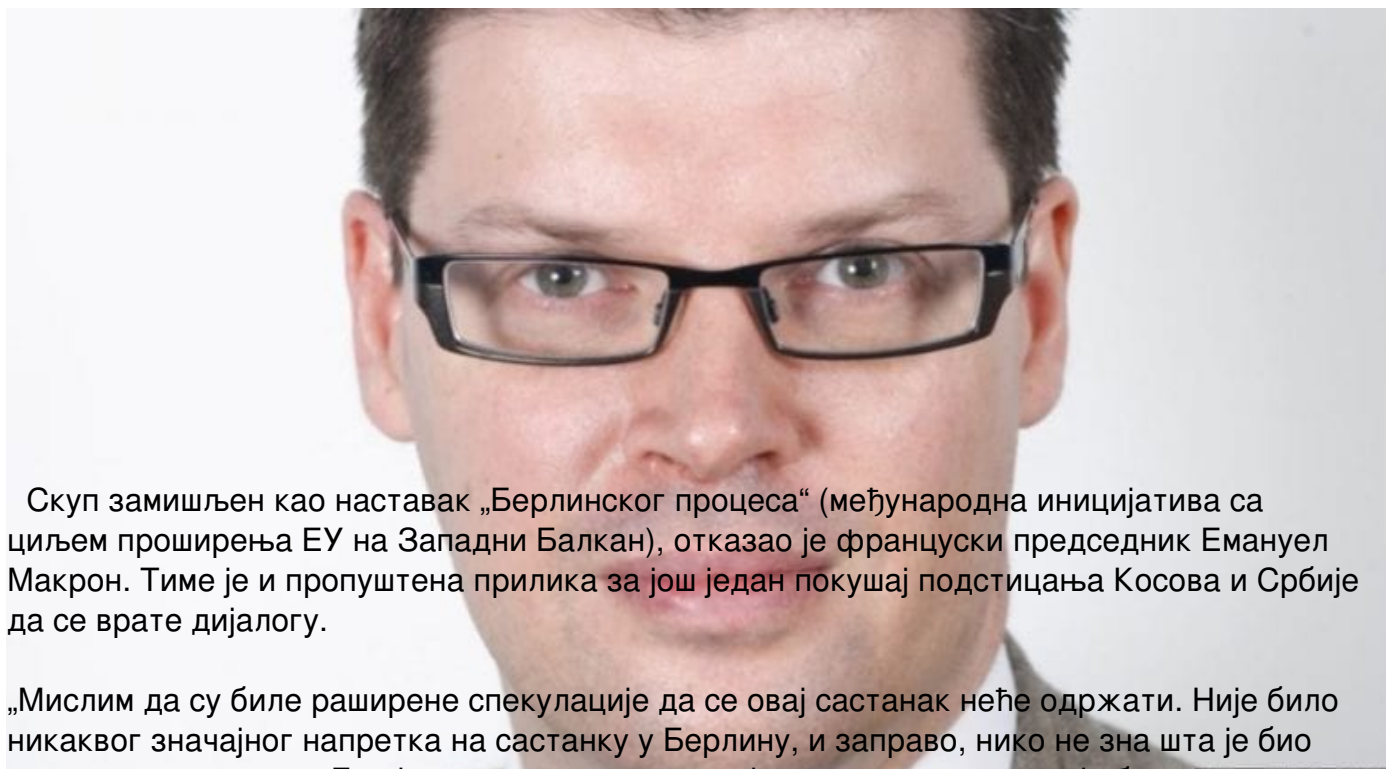

„Колико видим не постоји никакав план за излазак из кризе дијалога Београда и Приштине“, коментарише Џејмс Кер-Линдзи, професор политичких наука на лондонском Универзитету Сент Мери, шансе за наставак дијалога Косова и Србије након што је отказан самит у Паризу, претходно планиран за 2. јул.

Скуп замишљен као наставак „Берлинског процеса“ (међународна иницијатива са циљем проширења ЕУ на Западни Балкан), отказао је француски председник Емануел Макрон. Тиме је и пропуштена прилика за још један покушај подстицања Косова и Србије да се врате дијалогу.

„Мислим да су биле раширене спекулације да се овај састанак неће одржати. Није било никаквог значајног напретка на састанку у Берлину, и заправо, нико не зна шта је био смисао тог састанка. Био је врло произвољан, није изгледало да постоје било Courtesy Photo распоред или агенда. То се није поклопило са очекивањима, али ја заправо не знам о чему је уопште био тај састанак“, појашњава Кер-Линдзи у разговору за Радио Слободна Европа (РСЕ).

Ипак, Кер-Линдзи се не слаже у потпуности са оценама да након неуспеха париског самита, иницијативу у подстицању пре шест година започетог бриселског процеса који је у најозбиљнију кризу запао увођењем косовских такси од 100 одсто на производе Србије, децембра прошле године. Након тога, Београд одбија повратак за преговарачки сто, све док Влада Косова ту меру не укине.

РСЕ: Министар спољних послова Србије Ивица Дачић рекао је јуче да је отказивање састанка у Паризу доказ да је улога САД-а кључна за наставак преговора и додао је да није могуће ништа урадити без подршке САД. Да ли се слажете?

Кер-Линдзи: И да и не. Да, зато што смо ми током протекле деценије направили ову ситуацију, када су улогу предводнице у процесу преузеле Европска унија (ЕУ) и Европска комисија (ЕК). Али опет, мислим да постоје разлике између начина на који је Европска комисија хтела да води овај процес, и на који је Берлин хтео да води овај процес, и очигледно је да пред крај мандата Комисије Берлин желео да преузме вођство и да је погрешно у начину на који је то изведено. Мислим да ту постоји следећи проблем: кредибилитет Француске на Западном Балкану је у овом тренутку мали, јер Француска предводи блок земаља који се противе проширењу ЕУ.

Француска и Немачка, свака за себе, мисле да ће моћи да заобиђу Европску комисију која је била одговорна за вођење преговора, макар када је у питању нормализација односа између Београда и Приштине. Како сада да их воде Француска и Немачка када се једна од њих труди да затвори опције за Западни Балкан и да блокира чланство. Наравно да то није добра комбинација и да она доприноси да САД стекне већи ауторитет у преговорима.

Приштина и Београд би из више разлога могли да да преферирају укључивање САД-а у преговоре, пре него Немачке. Проблем је, наравно, и у томе што ће нова Европска комисија бити формирана на јесен, и питање је да ли ће тај састав Комисије бити у стању да поново убеди актере у битност своје улоге.

РСЕ: Мислите ли да је за обе стране, Приштину и Београд, Вашингтон пожељнији партнер од Европске уније?

Кер-Линдзи: Тако је сада. Али тако не би требало да буде. Кључна улога мора бити на Европској унији, али Европска унија не би требало да буде слаба. Један од разлога за то је што смо на крају мандата Европске комисије, па ни званичници који воде разговоре на ниској тачки капацитета. Мишљења су дубоко подељена по питању тога у ком стању је дијалог и на чему би фокус требало да буде. Тако да су Сједињене Државе преузеле водећу улогу, али наравно то би требало да буде питање пријема нових чланица у Европску унију. То је процес који би требало да води Европска унија. Наравно, сада имамо Француску која доводи у питање процес проширења, док је Немачка у позицији да се уједињује са Француском у томе да преузме вођство.

Дакле, на крају крајева оно што имамо је хаос. Цела прича је заиста лоше вођена. Мислим, да је ово тачно оно што се догађа када имате главног играча који је, због природног тока политике, на слабој позицији. Федерики Могерини (шефица ЕУ за спољну политику и безбедност) истиче мандат, имаћемо нова тела Европске комисије на јесен. Овакав случај је увек када је при истеку мандата Европске комисије, то је разлог њене слабости.

И то је разлог што уместо да Немачка и Француска кажу „видите докле год је ту ова Европска комисија она има ауторитет и ми је подржавамо“ они то не раде. Уместо тога они лансирају сопствене иницијативе. Мислим да је то веома лоше. Они би морали имати заједничку агенду када је реч о Западном Балкану. Тренутно изгледа да Немачка више жели да покаже да је уједињена у ставу са Француском, него што стратешки размишља шта је добро за Западни Балкан. Све то делује помало смешно.

(Слободна Европа)